

OMVORMING VAN HET SOCIAAL BESTEL OP DEZE WERELD

6 januari 1956

Goedenavond, vrienden,

Aan het begin van deze avond wijs ik u - zoals gebruikelijk - op het feit, dat wij niet alle dingen kunnen weten en dientengevolge - ook al zou dit zeer zeker zonder onze wil zijn - zelfs fouten kunnen worden gemaakt. Daarom wordt u verzocht zelfstandig na te denken en slechts datgene te aanvaarden, wat voor u aannemelijk is. Gezien het feit, dat de vorige maal een o.i. voldoende prognose is gegeven, verzoeken wij zo veel mogelijk vragen aangaande toekomstige gebeurtenissen niet meer te stellen. Worden zij alsnog gesteld, zullen zij met een zeer kort antwoord worden afgedaan. Persoonlijke vragen mogen niet worden gesteld en worden dan ook niet beantwoord. Tevens mag ik u nog wel - op verzoek van sommigen der sprekers - wijzen op het feit, dat het niet onze bedoeling is, hetzij na een onderwerp of na een vraag en de beantwoording daarvan, over te gaan tot een debat. Het ligt in de bedoeling, dat wij onze mening uiteen zetten. Wij vinden het volkomen redelijk, dat u - het niet met ons eens zijnde - uw mening hier tegenover stelt. Hierbij zullen wij het dan laten. Nu dan het onderwerp, dat wij voor deze avond hebben mogen kiezen. Ik zou graag met u willen spreken over de langzame omvorming van het Sociaal Stelsel op deze wereld. Ik ben er mij van bewust, dat velen van u dit niet direct een onderwerp van hoge geestelijke waarde zullen vinden. Anderzijds zou u het misschien toch met mij eens kunnen zijn, wanneer ik er op wijs, dat de sociale verhoudingen en de stoffelijke omgeving voor de bewustwording van de geest mede van zeer groot belang zijn.

De laatste honderd jaar is er een voortdurende tendens naar een omvorming van het sociaal bestel kenbaar geworden. De krachten der arbeiders zijn door vereniging steeds groter geworden. Ook de bedrijven hebben door al of niet legale kartel- en concernvorming een steeds grotere macht en invloed aan zich kunnen trekken. De wereld, waarin u leeft wordt hoofdzakelijk beheerst door de meestal ondergrondse of politiek gecamoufleerde strijd tussen werkgevers en werknemers. Alle verschijnselen, die deze tijd bijzonder vertoont, kunnen hiertoe worden teruggebracht.

Nu heb ik zeer kort geleden iemand de stelling horen verkondigen, dat het brengen van een nieuw sociaal systeem, zowel als het brengen van een nieuwe godsdienst, alleen kan geschieden ten koste van veel bloed vergieten. De geschiedenis der wereld bewijst ons, dat dit niet geheel zonder reden naar voren werd gebracht. Het Christendom is groot geworden nadat het eerst in bloedige offers zijn tol had betaald aan de bestaande godsdienstige organisaties. Het heeft zich daarna gewroken door zichzelf even bloedig op te leggen aan de menigte. Ten opzichte van de Hindoe-cultuur werd door die spreker bv aangehaald de wijze, waarop men indertijd het huidige Indonesië zijn beschaving bracht.

Ik zou kunnen wijzen op de godsdienstige oorlogen, gevoerd door de volgelingen van de Islam.

Elke grote godsdienst, elk sociaal systeem schijnt inderdaad een bloedige omwenteling nodig te hebben. Een periode van felle strijd en ernstige onderdrukking, voor het geheel zijn eigen rechten verkrijgt. Zelfs het communisme heeft alleen door zeer bloedige onderdrukking vast voet kunnen krijgen in een groot aantal landen. Het handhaaft zich nu nog, evenals vroeger menige religie en mening pas gevormd werd door terreurmaatregelen en geweld. Ik ben echter van mening, dat dit niet noodzakelijk is. Want er zijn waarden, die wij altijd kunnen gebruiken, wanneer wij met een nieuw religieus, of sociaal systeem de mensheid willen benaderen. Alle geweld berust m.i. op angst. Ik zal met mijn voorbeelden mij houden aan de tijden van bv de Christenen, aangezien deze voorbeelden het gemakkelijkst voor u te controleren zijn en de geschiedenis daar het beste aan u bekend is.

Voor Rome waren de Christenen een ernstige bedreiging, omdat zij de staatsgodsdienst, die de keizer tot God maakte, weigerden te accepteren. Zowel zij, als verschillende andere religies hebben dan ook ernstig te lijden gehad van onderdrukking en zijn het bloedig offer geworden van hun eigen overtuigingen, o.a. de Joden. Maar, indien deze keizers de mogelijkheid hadden gezien - zoals in Byzantium- het Christendom tot deel van hun politiek systeem te maken, dan zou ongetwijfeld èn voor

de Christenen èn voor de anders gelovigen èn de regering zelf een nieuw machtig Romeins Rijk mogelijk zijn geworden, waarin het Christendom ongetwijfeld langzaam maar zeker veld zou winnen, maar waarin gewelddadigheden, zoals er nu plaats hebben gevonden, zich niet geopenbaard zou hebben. Aan de andere kant: wanneer het Christendom tegemoet was gekomen aan bv de behoeften van de Friezen en de Saksen, dan was het niet noodzakelijk geweest deze stammen met bloed en zwaard tot het Christendom te bekeren.

Het is de behoefte - evenals de angst - die een grote rol speelt ook in alle vernieuwing van een sociaal stelsel en de verkondiging van een nieuwe religie. De mens op aarde is nu eenmaal onderdanig aan zijn eigen drang en driftleven. Slechts in zeer weinige ogenblikken stijgt hij hier volledig boven uit en dan over het algemeen nog, omdat hij niet in staat is zich de volledige consequenties van zijn handelen en zijn besluiten volledig te realiseren. Wanneer een mens angst heeft voor iets, dan moet die angst worden weggenomen. Een aardig voorbeeld kunnen wij hiervan zien in de zeer recente geschiedenis, nl. de wijze, waarop het socialisme in velerlei vorm veld wist te winnen. Het toonde aan, dat de overdreven angsten van degenen, die voor zich niets van het socialisme verwachten niet op werkelijkheid waren gebaseerd. Het bleef, zij het dan ook zo sterk mogelijk op zijn stuk staande, altijd bereid om redelijk te spreken met de tegenstander. In uw eigen geschiedenis zijn zowel Niemöller als Troelstra en velen anderen - -zelfs Vorrink - personen geweest, die aantoonde dat dit systeem van met elkaar spreken en tot overeenkomst trachten te komen - naast enige nadelen - vele voordelen heeft.

Hot grootste voordeel is wel, dat de directe onderdrukking en de directe strijd worden uitgeschakeld. Het feit, dat men er in de moderne tijd dus in slaagde een geheel nieuwe sociologische opvatting in de praktijk gedeeltelijk te verwerkelijken, zonder dat hieruit onmiddellijk onderdrukking, strijd en oproer uit voortkwam, mag voor de mensheid van deze tijd zeer hoopgevend worden geacht.

Het is reeds lange tijd duidelijk, dat de vormen, die nog 50 jaar geleden als de normen van een werkelijk verantwoord economisch en sociaal stelsel werden aanvaard, op het ogenblik moeten vallen. Er is geen plaats meer voor de vrije ondernemer, die geheel volgens eigen oordeel handelt. Er is geen plaats meer voor de werknemer, die zonder zich te storen aan hetgeen zijn medemensen doen, zijn eigen condities bedingt bij het werk, dat hij aanvaardt. Er is geen plaats meer voor een privé-onderneming, die zich een monopoliestelling weet te verschaffen. De tijd van het particulier monopolisme, dat lange tijd kentekenend is geweest voor het democratisch bestaan, zowel in uw tijd als in de Oudheid, is voorbij. Er zijn tekenen, dat deze stoffelijke ommekeer gepaard gaat met een geestelijke ommekeer. Vreedzaam, onophoudelijk veranderen zich waarden.

De Nederlanders, die in de tijd van Alva zich gewelddadig verzetten tegen de tiende penning, worden op het ogenblik veel zwaarder belast en zijn volledig geneigd deze belasting als iets onvermijdelijks te accepteren. Men is zich over het algemeen niet eens meer geheel bewust van de lasten, die men betaalt. Voor degene, die ietwat honend denkt, dat hij zich wel degelijk bewust is, hoeveel van zijn geld er naar Financiën gaat, zou ik willen vragen: bent u zich ervan bewust, hoeveel u aan rechten, accijnzen, omzetsbelasting en dergelijke dingen betaalt bij elke aankoop, die u doet? U weet niet beter. Omgekeerd vindt men het op het ogenblik zeer normaal om aan de staat allerhand eisen te stellen, die men zelfs een 20 jaar geleden nog onredelijk zou noemen. Er is dus wel, zelfs in uw eigen land, een grote ommekeer gaande. Die ommekeer moet wel gebaseerd zijn op de behoeften van de nieuwe mens.

Er is een tijd geweest, dat men met een geestelijke zekerheid in zich bereid was om alle noodlottigheden en wisselvalligheden van een geheel vrij materieel bestaan te aanvaarden. Die geestelijke rust is echter wreed verstoord in een eeuw vol van oorlogen, opzienbarende technische veranderingen en vernieuwingen. De mens van heden wordt voortdurend weer geschokt in zijn vaste overtuiging, in het vaste geloof, dat hij heeft. Hij heeft dus geen geestelijke zekerheid meer. Vandaar dat de vernieuwing voortdurend blijft wijzen in de richting van een verantwoord en voor ieder bestaande zekerheid op materieel gebied. Gij hebt op het ogenblik een materiële zekerheid nodig. Gij zijt er op het ogenblik reeds zeker van, dat men u niet zal laten omkomen of verhongeren, zo gij zelf dit niet uitdrukkelijk wenst. Gij hebt de zekerheid, dat gij niet aan ziekten ten onder zult gaan, zonder dat een arts en zonodig geestelijke helpers zich met u bemoeien. Gij kunt er evenzeer zeker van zijn, dat, ook wanneer niemand u naar het graf zou volgen, uw lichaam toch op een redelijke wijze ten grave wordt gedragen. Gij zijt er zeker van, dat als er een kind geboren wordt, dit kind een opvoeding zal krijgen. Gij zijt er zeker van, dat de maatschappij aan dit kind alle mogelijkheden zal geven, om zich stoffelijk te bekwamen en deze stoffelijke bekwaamheid op een zodanige manier te gebruiken, dat een redelijk stoffelijk bestaan hiervan het gevolg zal zijn.

Misschien klinkt het overdreven, wanneer ik u deze dingen onder ogen breng, maar wij moeten hieruit juist de consequentie kunnen trekken. Dan blijkt plotseling, dat deze zekerheid, - die overigens, zij het meer gedifferentieerd en met meer mogelijkheden voor het individu dan tot nog toe, verder zal gaan - noodzakelijk was voor de geestelijke ontwikkeling enerzijds, de oorzaak is geweest van vele onrust anderzijds, zoals heden ten dage nog bestaat. Ik zei u reeds: de mens heeft veel van zijn innerlijke zekerheid, veel van zijn vast gefundeerd zijn op het geloof en de vaststaande waarden verloren. Hij is losgeslagen, deze mens, en alle zekerheid, die de omgeving hem geeft is niet voldoende om hem tot rust te brengen. Integendeel: naarmate hij grotere materiële zekerheid krijgt, komt het probleem der geestelijke onzekerheid scherper naar voren en uit het zich vaak zelfs op agressieve wijze.

In primitieve vorm leidt dit tot een voortdurend verstoren van de in haar waarden ook voor het "IK" aanvaarde orde. Het leidt tot een absolute minachting van de geestelijke waarden bij een ander. Het leidt tot een te autoritair optreden, waar men zijn innerlijke onzekerheid tracht te verdrijven door anderen zijn wil en mening op te leggen. Het uit zich ook door het zoeken naar een richting, die wél enige zekerheid geeft. Een zekerheid, die de kerken niet meer kunnen geven. Er zijn velen, die in deze dagen zichzelf bewust buiten de kerken hebben gesteld. Die niet meer willen behoren tot een godsdienstige organisatie. Maar er zijn er ongeveer 10 X zoveel, die, ofschoon zij zich nog wel bekennen tot een kerk of organisatie van religieuze inslag, toch voortdurend weigeren zich door deze kerk te laten beleren, weigeren de kerken te bezoeken, behalve in een uitzonderingsgeval en weigeren zich door de gedachtengang zonder meer te laten leiden. Dit heeft een oorzaak. Het is niet zonder reden. De mens weet nu, dat veel van de dingen, die hij onomstotelijk geloofde, waan zijn. Waar aan de ene kant de wetenschap veel bevestigd heeft van wat de Heilige Boeken van o.a. het christendom geschreven staat, is voor menige mens de basis van het geloof: dat deze wereld een uitverkoren wereld is, meer en meer van hem weggenomen. Men gelooft minder in de wonderen Gods, naarmate men meer juicht over de bereikingen van de mens in de materie. Hij heeft geen vast geloof meer. Hij zoekt. En het zoeken van deze mens is vormgevend, ook voor zijn sociaal en economisch bestel. Het feit, dat de mens zoekende is en onzeker van zichzelf op geestelijk gebied, leidt hem er toe overal contact te zoeken. Leidt er toe, dat de standen, die een 100 jaar geleden nog zo scherp van elkaar gescheiden waren, meer en meer in elkaar opgaan.

Dit leidt er toe, dat de mens zal gaan trachten om langzaam maar zeker aan anderen rechten toe te staan, omdat hij deze voor zichzelf verlangt. Dit leidt er toe, dat de mens gaat zoeken naar het paranormale en de buitengewone waarden in het bestaan die hij nog niet zo lang geleden wat schouderophalend afdeed en alleen gebruikte als een middel tot zelfverzekerdheid, wanneer zijn eigen positie niet zo heel erg gunstig leek voor zekere ondernemingen. Op het ogenblik zoekt de mens naar geestelijke waarden en wel naar geestelijke waarden, die hij persoonlijk kan aanvaarden, ondergaan en intens beleven. U zijn uit het verleden de godsdienstige organisaties der verschillende landen en de overkoepelende organen, die zich kerken noemen, wel bekend, die het eigenlijk karakter van de rijken, hun handelingen en politiek besturen. Het is niet voor niets dat in Europa - vooral Duitsland - de grote vijand is geworden. Dit ligt reeds in de tijd van Luther.

Ook Zwitserland behoorde eigenlijk tot deze vijandige partij. Maar de Zwitser in zijn afgesloten zijn, door zijn bergen, kon het zich permitteren om onpartijdig te blijven. De tegenstelling: Rome en hervorming, heeft zich tot heden ten dage getekend in de politieke verhouding in de tegenstelling van de volkeren ten opzichte van elkaar, zonder dat men daarvan de oorzaken nog weet, of begrijpt. Mijne vrienden, wanneer er steeds meer mensen deze kerken gaan zien als organen, die de taak hebben om hen geestelijk te verlichten en te leiden, maar deze kerken ook steeds minder gaan zien als organen, die het Koninkrijk Gods materieel voor de mensen moeten realiseren, zal deze tegenstelling meer en meer wegvallen. -

Eén van de belangrijke factoren in de ontwikkeling van de wereld, de ontwikkeling ook van de wereldeconomie, zal zijn, dat het daadwerkelijk Christendom, niet meer vastgelegd in politieke groeperingen en clans, maar zich uitende in en tegenover de mensheid als helpend, niet overheersing zoekend vermogen, de banden breekt, die tot nu toe nauwkeurig omschreven groepen der volkeren aan elkaar bonden, hen er toe dreven te strijden voor een bepaalde overheersing in plaats van voor een bepaalde leefwijze op aarde. De kerken zullen zeer zeker nog een taak te vervullen hebben in de toekomst, een belangrijke taak.

Daarachter zullen echter de vrijdenkende mensen, elk met hun eigen overtuiging, in de wereld belangrijker worden. Zal de onzekerheid, die al deze groepen op het ogenblik gelijkelijk bezielt,

hen allen doen zoeken naar een zo stabiel mogelijk georganiseerd en zo veelledig mogelijke maatschappij.

De stoffelijke omvorming in deze richting is thans reeds gaande. Zij zal echter nog veel verder worden doorgevoerd. Ongetwijfeld zal men ook in de z.g. vrije democratische landen nog veel van de thans geroemde burgerlijke vrijheid moeten missen. Daarover zal men echter een steeds grotere materiële zekerheid terugkrijgen en door deze grotere materiële zekerheid ook de kans om te zoeken naar grotere geestelijke waarden. Ik hoop dat u dit betoog niet te vaag vindt. Maar om begrijpelijke redenen moet ik mij er van onthouden te veel doorslaande gegevens en argumenten aan te voeren. Ik mag mij niet wagen op het terrein der politiek, wat ik ongetwijfeld zou doen, wanneer ik meer dan een zo onpartijdige mening naar voren zou brengen. Ik meen echter wel te kunnen concluderen, dat de gehele wereld een nieuwe oplossing van haar problemen tegemoet gaat. Ik zie die oplossing liggen in een zoeken naar geestelijke waarden en het daarnaast zo star mogelijk reguleren der stoffelijke waarden. Gezien de tijd, waarin ik op aarde heb geleefd, kan ik dit straf reguleren van waarden niet zonder meer waarderen. Ik begrijp echter, dat gezien de heersende omstandigheden het een noodzakelijkheid is. Want laten wij niet vergeten, dat het zoeken naar God - wat het levensdoel is van de mensheid - wordt geleid door een wisselend zoeken naar bepaalde waarden van God in de Schepping. Men heeft een tijdlang gezocht in de geest. Toen is men gaan zoeken in de materie. Thans komt de periode, dat het materiële weer meer voor het geestelijke zal moeten gaan wijken. Deze voortgang is niet te remmen. Het is een golf van de eeuwigheid, die een ogenblik de wereld overspoelt en zich dan weer terug trekt, achter zich latende een nieuw dieptepunt van zuiver materialistisch leven en streven. Maar elk van deze golven laat iets op aarde achter. Zij vormen mede de mens.

De mens zal op deze wijze eens kunnen worden de volmaakte uiting. Want men kan de Schepper niet volmaakt uiten, wanneer niet in de uiting alle aspecten van de Schepper mede vertegenwoordigd zijn.

Onze Schepper heeft zowel de geest geschapen als de stof. Het is dus begrijpelijk, dat deze ontwikkelingen zich steeds op de wereld afspelen. Het is begrijpelijk, dat de levensgewoonten als door eeuwige krachten worden gestuwd in een bepaalde richting. Persoonlijk verheugt het mij, dat hetgeen voor mij het meest belangrijke is; de geestelijke bewustwording van de mens, gaat toenemen. Het verheugt mij nog meer vast te kunnen stellen, dat in verschillende landen gebleken is, dat ook een vreedzame oplossing van deze ommekeer binnen het materiële mogelijk is.

Ik hoop, dat een ieder, die zich bezig houdt met het beschouwen van sociale en economische omstandigheden en posities dit zal willen onthouden en zich steeds weer voor ogen zal stellen: wat betekent dit voor de geest? Zo uiteindelijk begrijpende, dat het perfecte uitdrukken van een evenwicht tussen stof en geest voor elke mens de meest ideale toestand betekent. Dat de mens, die hieraan uitdrukking geeft, de enige werkelijk stabiele, beste en altijd goede economie kan scheppen.

Is er iemand, die ten aanzien van het door mij gesprokene een opmerking wenst te maken? Indien u alsnog hieromtrent commentaar zou willen geven, kunt u dit doen gedurende de "Vragenrubriek".

Ik dank u voor de aandacht mij geschonken en geef het woord over aan de volgende spreker.

Goedenavond.

—o—o—o—o—o—

HERINNERINGEN AAN VORIGE LEVENS; DAGDROMEN; AARTSENGELEN

Goedenavond, vrienden,

Het tweede onderwerp is een onderwerp naar uw keuze, met de conditie, dat ik, indien meerdere onderwerpen worden gesteld, zelf mag kiezen. Dat is dus voor deze avond een conditie erbij.

A. Herinneringen aan vorige levens. De mensen denken vaak, dat dat verbeelding is, maar het kan toch ook werkelijkheid zijn?

B. Ik heb gehoord, dat er de vorige keer een vraag is gesteld over Aartsengelen. Het antwoord was toen o.a.: dat had u beter op kunnen geven als tweede onderwerp. Mag ik u daar even attent op maken?

C. Ik had als tweede onderwerp willen vragen: Het gevaar en het nut van dagdromen. De psychologie en pädagogie waarschuwen daar sterk tegen, maar ik heb de indruk gekregen, dat wij in onze fantasieën ook bewustwordingen kunnen beleven, waar de materiële wereld dit niet toestaat. Schuilt er gevaar in? In hoeverre kan men nut daarvan trekken?

Antwoord: Zo, dat is dan dat. Met die Aartsengelen zit ik nog wat in mijn maag. De andere punten kan ik wel gezamenlijk verwerklijken. Is er nog meer, of zijn we uitgeput? Ik geloof dat wij er dan zijn. Dan zullen wij beginnen bij het begin.

Wanneer wij iemand zo horen spreken, die buitengewoon veel weet over wat hij of zij vroeger geweest is en die precies beschrijft, waar en in welk kasteel hij heeft gewoond, of waar zij eens priesteres was, dan bekruipt ook ons in de geest vaak een lichte prikkel om te zeggen: "Stel je toch niet zo aan." Dat niet zonder reden. Want per slot van rekening, wanneer u nu een huisvrouw bent, wat maakt het dan uit, dat u vroeger priesteres bent geweest, of misschien prinses, of misschien buitengewoon mooi, terwijl u nu maar doorsnee bent. U staat voor de waarden van vandaag. Daar moet u mee werken. Die herinneringen van vroeger zouden u - als u niet oppast - wél daarbij een lelijke loer kunnen draaien. Dat er reïncarnatie is, staat - althans voor ons - onomstotelijk vast. Voor u misschien niet. Maar dat wordt weer een ander onderwerp. Zou ik dat er ook nog even door gaan gooien, dan zou het geheel te veel hutspot worden. Wat ook vast staat, is dit: dat niet zonder enige reden het de geest moeilijk is gemaakt haar beleven van een vorig bestaan te projecteren in de stof. De doorsnee-mens is dan maar al te zeer geneigd zich daarop te verheffen. Ik kan mij zo echt iets dergelijks voorstellen: een klein mannetje, kaal van hoofd met een uilenbrilletje op, loopt heel gezellig te stappen en voelt zich buitengewoon gewichtig: hij is vroeger Roland geweest en gevallen bij Ronçeval. Hij sleept voortdurend met ridderlijkheden en zou het liefst een tweehandig zwaard hanteren, wat hij in feite nauwelijks kan opheffen.

U lacht er om? U vindt, dat ik er een karikatuur van maak? U zou moeten weten, hoeveel mensen dergelijke dagdromen hebben. En aan een dergelijke dagdroom heb je niets. Want dat mannetje zal waarschijnlijk op een kantoor zitten. Doordat hij voortdurend terug verlangt naar het avontuurlijke, het ridderlijke, het edele, de strijd uit de tijd, dat hij Roland was - of hij dat nu geweest is werkelijk of niet - dat het hem onmogelijk is tevreden te zijn met zijn huidig bestaan en zijn huidige wereld. Het maakt het hem onmogelijk zijn plaats in het heden te vinden.

Zou dat mannetje zich echter af gaan vragen, waarom een ridder uit de oude tijd nu klerk zou moeten worden, dan zou de zaak er iets anders voor staan. Dan zou hij begrijpen, dat hij dan toch nu wel de fouten goed moet maken, die in het vorig bestaan moeten zijn ingeslopen. Anders zou hij immers niet meer hebben moeten reïncarneren?

Daar krijgen wij dan natuurlijk het zere punt, want als je je herinnert, wat je vroeger geweest bent, ben je geneigd dat te zien als een grote geestelijke bereiking. Je bent geneigd om jezelf daarop te verheffen en zelfs enige aanspraak te maken ten opzichte van de wereld, omdat je vroeger dit of dat was. Toch geloof ik, dat niemand er aan denkt iets te willen kopen, omdat hij verleden jaar een paar gulden heeft gehad, die hij nu niet meer heeft. Dat is dwaasheid, nietwaar? Eigenlijk is het leven ook een soort winkel. Een uitstallkast. Zeker. Maar er wordt gekocht en verkocht ook, n.l. bewustwording en beleving in alle mogelijke prijzen en kwaliteiten. Je moet nú betalen voor wat je nú koopt. En wat je koopt, moet dus ook hetgeen zijn, wat je nú nodig hebt. Anders loop je vast en ga je geestelijk failliet. Dus? Op zichzelf geef ik niet veel voor al die herinneringen aan vroegere incarnaties. Het is misschien heel mooi, dat je er iets van weet. Wanneer je er tenminste op de juiste wijze gebruik van weet te maken. Maar in doorsnee leidt het vaak eerder tot misvattingen, innerlijke onvrede, vlucht uit het werkelijke bestaan e.d. Wel begrijpelijk dus, dat wij met die dingen niet veel op hebben. Per slot van rekening zou u, wanneer u niet hier en nu op deze wereld moest leven, er niet zijn. U bent hier, omdat u iets te doen heeft. Doe dat dan maar en laat de rest maar even rusten. Wanneer u uw levenswerk heel erg goed doet, of daarin fouten van vroeger herhaalt, dan kan er wel eens een ogenblik in je opkomen zo van; "Hé, vroeger...". Dan begint het meestal als een droom. Je droomt, dat je in een andere tijd en een andere stad bent. Je kent alles daar, ofschoon je er nooit bewust geweest bent. Je voelt er je thuis en doet er bepaalde dingen. Dan denk je: "Ha, een vroegere incarnatie. Nu weet ik, wat ik vroeger geweest ben." Maar neen, het is eigenlijk net zoiets als hoofdpijn. Dat is meestal het teken, dat er in je organisme iets niet in orde is, nietwaar? Dan heeft u een aanwijding gekregen,

dat er iets niet klopt in uw leven. U wordt u bewust van hetgeen u vroeger geweest bent, omdat u er nu iets mee zult kunnen doen. Ga dan niet over in dagdromerij, want dat zijn vaak de gevaarlijkste dingen, die er bestaan. Zeker, wanneer je het op een zo reële basis wilt plaatsen als een vroegere incarnatie.

Ik wil niet direct oude koeien uit de sloot halen, maar.... Het was niet in deze zaal.... Er was iemand, die vertelde eens aan ons vol trots: "Ik ben nu toch zeker al 400 keer gereïncarneerd". Ja, ik was aan het woord en probeerde net als nu aan u duidelijk te maken, dat dat helemaal geen teken is, dat je goed bent. Dat ik het dus alleen maar dwaas vond zoiets uit te bazuinen, aangezien een leerling, die voor de 10e keer is blijven zitten, dat over het algemeen ook maar liever stil houdt. Ik ben bang, dat ik mij toen bijna een vijand heb gemaakt. Maar goed. Het geeft een beetje weer hoe ik sta tegen het zich beroemen en beroepen daarop.

Nu de vraag: wat gebeurt er, wanneer je bv. daarover gaat dromen? Wat gaat er gebeuren, wanneer je na gaat denken over de waardigheid van vroeger, over de wereld, waarin je toen leefde? Doe je dit redelijk en kun je later je droombeelden ontleden, dan tonen die droombeelden je, wat je als een gebrek in je huidige leven ervaart. Het toont u ook, waar u op het ogenblik bang voor bent. Je kunt er dus wel een hoop mee doen.

De dagdroom, die goed wordt geanalyseerd, die je blijft zien als een dagdroom, geeft je precies te zien, wat je angsten en begeerten zijn. Wanneer je dat weet, kun je veelal in de wereld veel meer doen, dan wanneer je te gis moet afgaan op hetgeen je eigen verlangens schijnt te zijn. Of op een geestelijke roepstem, die je meent te horen, of op wat je het recht noemt.

De mensen hebben voor hun eigen opinies, maar vooral voor hun eigen verlangens, over het algemeen van die buitengewoon edele namen. Er is eens iemand geweest, die zei: "Wat de wereld nodig heeft, is eenheid." Maar hij bedoelde eigenlijk: "Ik heb de hele wereld nodig als mijn rijk, dan kan ik pas werkelijk groot zijn."

Die mens trok tot ver in Indië en liet onderweg een groot gedeelte van zijn legers achter en is er uiteindelijk zelfs ook gestorven. Hij is er aan ondergegaan, want hij begreep niets van 's levens werkelijke waarden. Deze mens was ontevreden met zichzelf en trachtte zich op te heffen door zijn droombeelden tot werkelijkheid te maken. Dat kun je misschien proberen als je een vorst uit de Oudheid bent, maar ik vraag mij af, of je het tegenwoordig kunt doen.

Daarom is dagdromen soms wel eens gevaarlijk. Want het toont je allerhande mogelijkheden. Het is zo prettig - welk kind doet het niet - jezelf dan te zien als rijker, beter en machtiger dan alle mensen om je heen. Maar dat betekent dan eigenlijk, dat je in onvrede bent met jezelf en alle mensen. Begrijp je dat, dan ga je zeggen: "Ik moet gaan werken en streven, opdat ik meer zó wordt." Veelal zegt de dagdromer eerder: "Ach, wat kan die werkelijkheid mij schelen. In mijn droom is het immers veel mooier." Maar daar schuilt een groot gevaar in natuurlijk. Per slot van rekening, of die droom nu een fantasietje is, of het zich herinneren van vroegere waarden, of het is een verbeelding, het wordt allemaal een vlucht voor de werkelijkheid en gelijktijdig een realisatie van waarden en verlangens, die in jezelf leven. U zult wel met mij eens zijn dat een van de belangrijkste dingen, die er voor de mens en de geest bestaan, zelfkennis is. Degene, die zijn dagdromen daar voor gebruikt, doet wel niet, zoals hier werd gesteld, daaruit een hoop ervaringen op, maar hij leert een hoop omtrent zichzelf in schijnervaringen. Misschien is het elders werkelijkheid, maar voor de mens is het schijn. Hij leert uit deze schijnwerkelijkheid waarden kennen, die in de reële werkelijkheid voor hem gelden. Durft hij deze erkenningen toe te passen, dan kan hij de werkelijkheid omvormen en aanpassen aan zijn eigen wezen. Dan kun je jezelf uitdrukken in de materie en dan kun je werkelijk zijn, wat je in je hart wilt zijn. Dan kun je angsten overwinnen, die anders je leven voortdurend onder een schaduw van schuwheid en vlucht houden. Dagdromen kunnen dus belangrijk zijn. Fantasieën ook. Maar met de dagdroom, de fantasie en de verbeelding is het zo gesteld, dat, wanneer wij ze voor ons in plaats van de werkelijkheid willen gaan brengen, het voor ons bestaan erg bedenkelijk wordt. Het zou heel goed mogelijk zijn, dat het zegenrijk voor ons zou zijn, mits wij in staat zouden zijn daarvoor onze ogenblikkelijke werkelijkheid met al onze mogelijkheden en al ons bewustzijn geheel te verlaten. Dan zou je misschien werkelijk in de wereld leven, waarvan je droomt, zoals je droomt, dat je daar bent.

Maar dat kun je toch niet. Zelfs de krankzinnige heeft ogenblikken, dat hij tot bewustzijn komt van zijn wereld en weet wie en wat hij eigenlijk is. Daardoor blijft hij ongelukkig. U kunt niet zo volledig in een droom opgaan, dat zij helemaal werkelijkheid wordt. Je speelt dus eigenlijk maar een spelletje met jezelf. Dan zijn dagdromen voor ons erg gevaarlijk.

Nu zie ik warempel nog kans om de Aartsengelen er ook nog even in te passen, al is het dan ook niet helemaal, zoals onze vriend daar zo even met zijn opmerking bedoelde.

Er zijn mensen, die weten dat er geestelijke krachten zijn. Trouwens dat weten wij haast allemaal. Zij worden er zich van bewust, dat deze krachten te scheiden zijn in bepaalde functies. Dus dat er geestelijke krachten zijn, die een aparte werking hebben, waaronder de voornaamste delen van ons leven vallen in deze of gene zin. Dan kom je er al heel gauw toe deze krachten als entiteiten te zien. Wat overigens - zo ver als wij na kunnen gaan - juist is. Wat minder juist is: dat men die entiteiten gaat kleden in een menselijk gewaad en gaat omhullen met menselijke waarden en eigenschappen. Vroeger, toen de mens nog niet in staat was om meer abstract te denken en te geloven, heeft hij zichzelf een reeks Goden geschapen. Uiteindelijk heeft hij hen allen over elkaar geplakt en het beeld, dat voortkwam uit al deze over elkaar liggende Godsvoorstellingen betekent tegenwoordig voor een groot gedeelte der mensen God. Zij vergeten dat het een samenraapsel is van menselijke beelden, die nooit de abstracte kracht, die - ook voor ons in de geest nog onomschrijfbaar, niet definieerbaar is - die onkenbare kracht a.h.w. kan weergeven. Gods Kracht zal altijd meer zijn. Dat wat wij zien, zal er ook wel in tegenwoordig zijn, maar niet zo als geheel. Dan ga je verder. Er zijn krachten, die wij naast het totaal Goddelijke toch door ons als erg belangrijk worden gezien. Kom je tot een monotheïsme, dan kun je moeilijk gaan zeggen, dezen zijn ook God. Dan ga je zeggen; het is iets anders. Dan noem je dat bv. Aartsengelen. Aartsengel is het beeld, dat door een monotheïstisch denker wordt gebruikt om aan te geven, dat er verschillende krachten in het Al bestaan. De dagdromer meent maar al te vaak, dat hij een onmiddellijk contact heeft met een van deze krachten, wat een droom is en gelijktijdig werkelijkheid.

Een Aartsengel bv. zal zich niet tot één mens in het bijzonder wenden, Hij is een kosmische kracht, die vanuit de kosmos organisch binnen het bestel der Schepping werkt op alle dingen, waar dit gewenst en nodig is. Niet speciaal op één mens tegelijk. Hij kiest niemand uit. Maar hij scheidt voor een groot aantal individuen de mogelijkheid, die zijzelf dan al of niet kunnen realiseren. Zo zouden wij dan kunnen zeggen, dat de Aartsengelen eigenlijk directe wetten zijn, die onmiddellijk uit het Goddelijke voortvloeien, gedragen worden door een bewustzijn, dat dan de persoonlijkheid Aartsengel of deel Gods - zoals u het wilt noemen - naar voren schuift.

Nu zijn er zelfs mensen, die beweren, dat zij vroeger Engelen zijn geweest. Nu kent de moderne tijd ook zijn engelen, ofschoon misschien niet zoveel meer als een paar jaar geleden. Toen waren er heel wat duo-engeltjes; ik meen, dat zelfs menige duo-engel uiteindelijk gevallen is van de duo. Zo beweert men, dat Engelen eens zijn gevallen en zelfs de grote macht des kwaads, Lucifer, een Aartsengel was. Maar als ik ga zeggen: Aartsengel, dan moet ik daarvoor eigenlijk zeggen: Kracht, het eerste georgineerd door God. Het woord drukt dat trouwens reeds uit: Aarts = eerste. Men kan dus zeggen, dat de Aartsengelen de eerste krachten zijn, die uit het Goddelijke zijn voortgekomen. Als eerste krachten uit het Goddelijke voortgekomen, hebben zij natuurlijk zeer grote macht en werking gehad. Zij zijn het, die de hemelse heerscharen tot stand brengen. Wanneer Gabriël, de Strijder, met zijn heerscharen de heerscharen van Lucifer verslaat, dan zien wij daarin een strijd tussen licht en duister. Beiden zijn Aartsmachten. D.w.z. oerwetten, oermachten, oereigenschappen van God, in deze vorm gepersonifieerd en met persoonlijk leven bekleed. Zij scheppen uit zich de gehele reeks van mogelijkheden, die in hun speciale deel van het Goddelijke gelegen is.

Ik hoop dat ik niet te onduidelijk ben. Zo dadelijk kom ik nog wel even op die dromen terug, hoor. Nu bestrijden deze beiden elkaar en de mens denkt, dat deze strijd om hem gaat.

Is dat eigenlijk niet dwaas? Zou werkelijk Gabriël zijn strijd met de Vorst van het Licht, die gevallen is, voortzetten om een mens? Zouden de mensen niet eerder voor hen schaakstukken betekenen, die de eigenaardigheid hebben ook zichzelf te kunnen verplaatsen, wanneer dat nodig is? De strijd, die wij zien tussen de Aartsengelen en hun samenwerking, de wisselwerking, die tussen deze eeuwige krachten bestaat, zoals zij ons wordt getekend, is eigenlijk zelf weer een kosmische wet. Wanneer wij nu gaan dagdromen en er aan blijven vast kleven, dat deze dingen

zich aan ons openbaren, dan krijg je vaak de grootste dwaasheden: er zijn mensen, die verklaren bv. dat Jezus tot hen spreekt, om te eindigen met te zeggen, dat zij de herboren Jezus zijn. Dit gebeurde zelfs hier in Nederland, nog niet zo lang geleden. Er zijn dan van die mensen, die zich zo geroepen gevoelen tot een hoog geestelijk ambt: zij zullen de waarheid aan anderen verkondigen. Want zij zijn beroerd door een van de Engelen, of - als het even kan - door de Vader Zelf. Je moet per slot van rekening baas boven baas hebben.

Die mensen geloven vaak heel eerlijk in wat zij zeggen en wat zij doen. Maar hun waarheid is niet een waarheid, die ook voor de anderen reëel is. Zij past niet in hun wereld en hun bestaan.

Wanneer zij dus dit bestaan hebben volbracht en overgaan in een volgende fase van leven - die voor u dan de dood is - zullen zij ongetwijfeld de strijdigheid zien tussen wat de dagdroom hen heeft opgelegd en wat in werkelijkheid hun taak was. Dan zullen zij zich misschien later herinneren, dat zij vroeger ook al gevlucht zijn voor het lot, dat zij voor zichzelf hadden uitgekozen. Dat zij geestelijk steeds weer een taak hebben gesteld, omdat zij tot het licht wilden komen en steeds weer hebben gefaald, omdat zij stoffelijk niet de consequenties van hun geestelijke konden of wilden dragen.

Een dagdroom, een visioen, een fantasie, een voorstellingswereld, waarin je soms een ogenblik vlucht, kunnen wel belangrijk zijn, heel erg belangrijk zelfs, hoor. Want zij geven ons een beeld van onszelf, van onze gedachten en wensen en verlangens, zoals die nu bestaan. Maar ook van de verschillen, die er bestaan tussen ons en de wereld. Wij kunnen wel ons zelf veranderen, maar niet de wereld. Dus wij krijgen daardoor de mogelijkheid om ons aan te passen. En daardoor deze incarnatie goed te volbrengen.

Dit is het belangrijkste: hoe wij dit leven volvoeren, waarin wij op het ogenblik bestaan. Onverschillig, of dit nu ligt in een Zomerland of een duistere sfeer, of dat nu ligt op de aarde, of in de hoogste hemel. Dat wat wij nú zijn, moeten wij zijn zo goed als wij kunnen, opdat wij met het hier verworvene verder kunnen gaan en niet terug moeten komen. Daar gaat het ons uiteindelijk om. Wanneer wij gaan spreken over reïncarnatie kunnen wij natuurlijk wel zeggen: het is zeer belangrijk wanneer je weet, wat je vroeger geweest bent. Tenminste, wanneer je er voor zorgt, dat je niet fouten van vroeger herhaalt juist dóór die kennis. Maar als je het alleen maar ziet als een leidraad voor wat je nu kunt doen, dan vind ik voor mij daar niet zo heel veel aan. Net zomin als aan die dagdromen, net zomin als aan die Aartsengelen in de menselijk ggebruikelijke zin. Ik zie in het leven een grote eenheid, iets wat onverbrekkelijk en onveranderlijk is. Ik zie daarin de noodzaak om ons bewust te worden van onze Schepper.

Dit is maar mijn geloof, hoor. Maar ik ben niet de enige, die zo gelooft. Dat kan ik u wel vertellen. Ik geloof, dat het ons doel is ons bewust te worden van God, omdat God dit bewustzijn in ons verlangt. Nu ja, dan moeten wij maar zien, hoe wij dit het beste kunnen doen. Al het andere zijn maar bijkomstigheden, daar hebben wij niets aan. Daar kunnen wij toch niets mee doen.

Wat hebben wij er aan, wanneer wij weten, dat wij geleefd hebben in de tijd van de Farao's en dan nog eens bij de Grieken en de Kretenzers misschien, of ergens in Italië of Frankrijk. Of wij nu bij de Watergeuzen hebben behoord of bij de huurlingen van Tilly, noem maar wat op. Wat hebben wij daar nu aan..... Wat hebben wij er aan, of wij prinsen zijn geweest of bedelaars, herbergiers of predikanten of priesters. Wat maakt dat uit, wat wij vroeger geweest zijn.

Wat wij vroeger geweest zijn, hebben wij moeten zijn om daardoor bewust te worden. Wij hebben in die levens geleerd. Met wat wij toen geleerd hebben, moeten wij nu in dit leven en in deze werkelijkheid ons nut doen. Dat kunnen wij nooit doen door ons op vroeger te beroepen, maar wel door te beseffen, dat de fouten van vroeger ons hier gebracht hebben.

Met dagdromen en fantaseren is het al precies hetzelfde: het kan geen kwaad, wanneer je weet, wat je doet. Wanneer je denkt, dat je daaruit rechten kunt putten op deze wereld, of dat je de werkelijkheid kunt dwingen zich zonder meer te buigen naar de gedachten, die je hebt, is dat fout. Je moet begrijpen, dat al deze dingen alleen maar van waarde kunnen zijn, wanneer je ze gebruikt om tot zelfkennis te komen. Wanneer het bewustzijn van het 'Ik' in u volledig leeft, dan hoeven wij nergens verder meer over te praten, dan heeft u het doel van uw leven bereikt.

Wanneer u alles, wat in uw leven maar mogelijk is aan denken en dromen dienstig maakt aan dit ene doel, dan is het goed, dan is het waardevol. Dan mag het zeker niet verworpen worden, maar zodra het een vlucht betekent voor de realiteit, voor de werkelijkheid, die je nu door moet maken, is het de grootste lafheid en de grootste onzin, die er bestaat.

Nu, dan heb ik die onderwerpjes samen gevat. Naar ik hoop op een voor u aannemelijke wijze. Ik heb meteen van de gelegenheid gebruik gemaakt om mijn eigen mening eens te zeggen. Dat is voor mij ook altijd erg prettig. Wanneer onze vriend met de Aartsengelen meent dat hij er toch wat aan tekort is gekomen, dan zou ik zeggen: brengt het onderwerpje de volgende maand nog maar eens naar voren. Dan krijg je er altijd nog wel weer wat nieuws over te horen en wat anders. Is er iemand, die hierop al commentaar heeft?

Vraag: Dat, wat u zegt, kunnen wij in de wereld zien, wanneer wij naar de afgezette koningen kijken. Die hebben alles, maar voelen zich ongelukkig, omdat zij van hun troon dromen.

Antwoord: Ja, en dan zijn het nog wel van die ouderwetse dingen. Je ziet, het wordt er niet gemakkelijk op, zeker niet in de tegenwoordige tijd. Waaruit maar weer blijkt, dat de mens een dwaas is. Als je aan het verleden hangt, kom je in het heden niet verder. Alles uit het verleden, al je dromen, gedachten en verwachtingen zijn maar een basis van de werkelijkheid van het nu om op te bouwen en daardoor te komen tot een werkelijke bereiking. Vindt u ook niet?

Vraag: Mag ik eens vragen: waarom heeft de een wel kijk op zijn vorige incarnaties en de ander niet?

Antwoord: Het is zo, dat wij degenen, die kijk hebben op hun vorige incarnaties, altijd nog weer kunnen splitsen in verschillende groepen. Degenen, die denken, dat zij er iets van weten, degenen, die er werkelijk iets van weten en degenen, die er zo graag iets van willen weten, dat zij maar wat zeggen. Uit het betoog heeft u misschien kunnen opmaken, dat dit weten alleen wordt gegeven, wanneer het nuttig kan zijn. Zo betekent in doorsnee een herinnering aan vorige incarnaties in dit leven, ofwel dat je op een volgende incarnatie onjuiste wijze leeft, ofwel dat je in dit leven nog de kans hebt fouten uit een vorig bestaan goed te maken. Als zodanig moet je dat dan ook zien. Wanneer de gelegenheid voor u niet bestaat en ook de tekortkoming voor u niet aanwezig is, heeft het weinig zin, dat u zich de vroegere levens zult herinneren en zal dat hoogstens komen wanneer u zoveel vrije tijd heeft, dat u helemaal niet meer weet wat u anders met zelf moet doen. Laten wij dus nogmaals stellen, dat de herinnering aan vroegere incarnaties niet moet worden gezien als een buitengewone gave, maar gewoon als een waarschuwing van de geest, aan het lichaam: "Denk er om, je hebt nog mogelijkheden, maar dan moet je rekening houden met deze feiten uit je eigen bestaan."

Vraag: Mag ik daaruit concluderen, dat, wanneer je niets weet van je vorige incarnaties, je ook geen fouten hebt?

Antwoord: Laten wij eerder zeggen, dat u nieuwe fouten maakt. Ik zal u zeggen dat sommige mensen voor het maken van nieuwe fouten een onuitputtelijke capaciteit hebben. Uw conclusie was er één à la Aristoteles: "Ik heb niet datgene, wat een teken is van bepaalde fouten en mogelijkheden, dus heb ik geen fouten en mogelijkheden". Maar zoiets klopt niet helemaal. Je moet dan zeggen: "Heb ik deze fouten en mogelijkheden niet?" Dus niet zien als voor- of nadeel. Wanneer u het niet hebt, is dit alleen een bewijs, dat u op het ogenblik geen oude fouten of mogelijkheden hebt, die zo belangrijk zijn voor de geest, dat zij dan ook in het stoffelijke bewustzijn wil gaan putten uit de vroegere ervaring, hopende daardoor gemakkelijker haar eigen wezen op de wereld tot uitdrukking te brengen.

Geen commentaar? Dan wens ik u een gezellige koffiepauze en na de pauze in de "Vragenrubriek" kunt u dan zo nodig hier er ook nog wel even over babbelen.

Goedenavond.

-O—O—O—O—O—

VRAGENRUBRIEK

Goedenavond, vrienden,
 Vragenrubriek. Persoonlijke vragen worden niet beantwoord: andere vragen wel, zover het ons op dit ogenblik mogelijk is. Zou u zo goed willen zijn...

Vraag: Een mediterend mens wordt haast altijd afgebeeld met de benen kruiselings onder zich. Kunt u hierover iets vertellen? En ook over de knobbel midden op het voorhoofd van een Boeddha-afbeelding?

Antwoord: De knobbel midden op het voorhoofd? Ik kan mij herinneren, dat Boeddha een kaste-teken en een haarwring droeg. Maar dat was geen buil. Hij wordt echter nogal eens afgebeeld met een beschermende helm van slakken. Terwijl hij zat te mediteren in de brandende zon kwamen er slakken en kropen als een levende helm op zijn hoofd om te voorkomen, dat hij zonnesteek zou krijgen. Ik denk wel, dat dat daar verband mee houdt.

Wat betreft de meditatiehouding, die stamt oorspronkelijk uit Azië. Daar heeft men een hele tijd o.a. bij Yoga, maar ook bij andere esoterische groepen ontdekt, dat er in het menselijke lichaam een hele hoop stromingen zijn. Stromingen van het zenuwstelsel en de levensenergie. Wanneer iemand nu in een bepaalde houding zit, dan sluit hij al deze verschillende banen op elkaar aan. Dat is eigenlijk nog niet eens met de benen zo maar over elkaar, maar de schenen kleermakersgewijze gekruist met de voetzolen liggende op de dij. Dat is de eigenlijke houding. Daarbij is n.l. voor een deel van het lichaam alle stroom, alle levenskracht gesloten in een cirkel. Er wordt dus niet meer van buiten af gestoord. Men doet dit om storingen te voorkomen.

Wij zien dan ook vaak dat bovendien de handen op de knieën zijn geplaatst, waar daar dan ook het bovenste gedeelte van het lichaam aangesloten is op deze stroom.

Verder hoort daar dan nog bij, dat de blik is gericht naar beneden - meestal op de navel, omdat Boeddha ook op die wijze mediteerde - waarbij ook de blik op het "IK" wordt gericht en de mens mediterende terug keert in zichzelf, zo afgesloten van de wereld. Daarom gaat het eigenlijk, is dit voldoende?

Vraag: Bij een operatie stond het hart van een patiënt gedurende 3 minuten stil. De chirurg wist door hartmassage de patiënt weer tot leven te brengen. Wat gebeurde er met de geest van de patiënt? Indien een geest overgaat, verkrijgt zij dan onmiddellijk overzicht over alle vorige levens, of zijn dezen vervaagd? Mag de mens de geest van een pas overgegangene, die hem na staat, in gedachten steeds weer oproepen en om steun vragen, of moet deze voorlopig met rust worden gelaten?

Antwoord: Wanneer iemand dood is volgens de menselijke opvatting, dan wil dat zeggen, dat het hart stil staat en geen ademhaling meer merkbaar is. Maar voor ons wil dood zeggen: overgang. D.i. permanente en onherstelbare scheiding tussen geest en stof. Daarvan is in dit geval nog zeker geen sprake geweest. Wanneer wij rekenen, dat in uw klimaat de eigenlijke dood gemiddeld ligt op ongeveer 24 tot 36 uur, nadat de dood door de mensen al is vast gesteld. Dat is de gemiddelde tijdsafstand. Het is begrijpelijk, dat, wanneer het lichamelijk bewustzijn is uitgeschakeld, de geest uitgetreden is. Dit gebeurt voor 90% bij operaties onder verdoving. Soms is de patiënt zich daarvan bewust, meestal niet. Het is te bemerken, doordat een persoon, die bijkomt, dan uit het onderbewustzijn praat en geen rijm of reden in reactie en spreken zit, terwijl langzaam haast onmerkbaar, daarin iets terugkeert, dat verband houdt met de werkelijkheid. Dus die geest zal gedurende deze periode uitgetreden zijn geweest en mogelijkwijze, maar lang niet noodzakelijk, terug zijn gekeerd tot het lichaam op het ogenblik, dat de dood waarschijnlijk scheen. Wat betreft het herleven van vorige levens, begrijpt u wel, dat, wanneer je overgaat, dit voor jezelf eigenlijk een soort van voortzetting is van het leven, dat op aarde wordt afgebroken. Dus houd je je voorlopig daarmee bezig, herbeleef je daarvan een vaak zeer volledig overzicht. Pas wanneer je je een langere tijd in de geest bewust bent, keren de herinneringen van vroegere incarnaties geheel terug en verwerf je op de duur, meestal nadat je een tijd in de sferen heb gerust, alle herinneringen omtrent je eigen bestaan.

Als een geest pas is overgegaan, is die geest nog druk met zichzelf bezig en ook met zijn leven. Voor haar is het noodzakelijk, dat zij zich haar nieuwe toestand zo snel, zo juist en zo goed mogelijk realiseert. _ Wanneer je zo'n geest nu op gaat roepen en je roept een geest op, die bv. niet zo heel erg bewust is overgegaan, of je roept een geest op, die zich net aan bewust wordt – en men meent nu eindelijk wat rust te vinden – dan is dat voor die geest op zijn minst heel erg storend. Dat is dus niet erg goed. Dan zit er nog een tweede vraag aan vast: is het oproepen van bepaalde geesten goed? Wanneer ze zeggen: oproepen, dan wordt het al iets dragelijker. Maar oproepen wil zeggen, die geest zoiets komen benaderen van: "Kom hier!" Nu mag je nog zoveel van iemand houden, je vindt het toch niet leuk, wanneer je van de aarde steeds weer wordt opgeroepen – al is met de beste bedoeling – op de manier van: "Fikkie, kom even bij de -baas!" Erg oneerbiedig, hè? Maar als je het goed nagaat, zeur je zelf soms heel erg. Dan zit je aan zo 'n geest maar te rukken en te plukken en te trekken. Waarom nu niet wat waardig. Je begrijpt dat toch wel, wanneer je van iemand gehouden hebt, of houdt op aarde en je gaat over, dat die liefde niet ineens voorbij is. Zeker niet, wanneer er een geestelijke band was. Wanneer zo'n geest dus de mogelijkheid heeft, komt hij of zij van zelf. Wanneer hij helpen kan, zal hij dat heus vanzelf doen. Dus zou ik zeggen, dat oproepen of aanroepen van degene die u na hebben bijgestaan, ook uit dat standpunt niet zo heel erg raadzaam of prettig vind.

Vraag: In een der verslagen las ik, dat het wezen stof noch geest is. Wat is het dan wel?
 Antwoord: Goddelijke Kracht. Als men even nadenkt, zal dat wel duidelijk zijn: wat u géést noemt, is een vorm van fijnere materie. Wat wij geest noemen is het bewustzijn. Maar het eigenlijke wezen is de kracht, die van God uitgaat. Wanneer dat er niet is, hebben stof en geest niets meer te vertellen. Het eigenlijke wezen is, wat wij noemen: de ziel en dat zou je vanuit geestelijke en menselijke standpunt kunnen omschrijven als een denkend niets. Want het is geen waarde, die door ons gekend wordt, of die in een van onze werelden past. Maar desalniettemin heeft het krachten in zich, waardoor het ervaart, waarneemt en leeft. Bovendien heeft het verbindingen met al het zijnde. Dat is ons wezen. Ik hoop, dat ik die knoop heb opgelost.

Vraag: Het is moeilijk ons iets voor te stellen, dat niets is.

Antwoord: Ja, dat is heel moeilijk, omdat het een tegenspraak is. Maar vergelijken wij: Er is lucht. Kunt U zeggen; hier heb ik een stukje lucht? Dat doet men meestal niet. U kunt die lucht ontleden. Maar stel nu, dat u dat niet zou kunnen.

Vraag: Dan krijg je een hypothese.

Antwoord: Maar dat er iets is, of moet zijn, kunt u wel vaststellen. Maar waar u het niet kunt omschrijven, betekent het voor u nog niets. Wij weten, dat er een ziel is, ondanks het feit, dat zij voor ons een hypothese blijft in zoverre wij trachten te omschrijven, wat zij is, hoe zij is en wat haar eigenschappen zijn. Wij weten, dat er iets is. Maar gaan wij dat vanuit ons wezen zoeken te benaderen, trachten dat te vinden, dan vinden wij niets, omdat onze middelen schijnbaar daartoe niet toereikend zijn, of misschien onze capaciteiten. Daarom gebruikte ik de tegenspraak: Iets, wat niets is. Ongeveer zoals de radio-ether, waarover men veel sprak: misschien is zij er wel, maar niemand kan bewijzen, dat zij bestaat.

Vraag: Men weet toch, dat er golven zijn?

Antwoord: dat weet men juist niet. Men neemt aan, dat het ethergolven zijn. Maar er zijn sedertdien reeds heel wat nieuwe theorieën, die – dat mag ik wel zeggen – overigens juist zijn. Weet u wat de meest juiste theorie is? Dat elk magnetisch verdringingsverschijnsel een uitstraling van kleine deeltjes is, die wordt voortgeplant door een elektronische verandering van de verhoudingen binnen de atomen der materie, die beroerd wordt door deze deeltjes; dus geen ether.

Reactie: U heeft gelijk.

Antwoord: Ik wil maar zeggen: de ether is dus eigenlijk ook iets, dat niets is. Toch is er iets, wat wij j als ether haast wel moeten beschouwen, omdat bv. het licht zich voortplant en wij ons een voortplanten door het Niet niet voor kunnen stellen. Zo is het met de ziel ook. Wij kunnen ons geen leven voorstellen, dat hol is. Waar geen dragende factor in aanwezig is. Zo komen wij tot de these: er moet iets zijn, dat heel ons wezen en bestaan draagt; de ziel. Nu blijft dit natuurlijk een hypothese. Bewijzen kunnen wij dat niet, maar wij komen wel tot de conclusie, dat dit van ons uit

niet te bewijzen is, omdat overal ook een redelijke verklaring voor te vinden is, die dit buiten beschouwing laat. Maar wij weten gelijktijdig, dat geen van die verklaringen ons bevredigt, juist omdat dat element er uit wordt gelaten.

Zo komen wij dan tot: de ziel is iets, dat niets is. Van onze kant uit dan. Want al kunnen wij het niet benaderen, wij voelen dat het er is. Dus op die manier hebben wij geredeneerd. Ik hoop, dat dat nu duidelijk is, al geef ik toe, dat dit een harde noot blijft om te kraken. Ik heb zelfs het gevoel, dat als wij precies zouden weten, wat de ziel is, wij ook zouden weten, wat God is. Daarom lijkt het mij in beide gevallen al even onmogelijk, dat wij, kleine schepselen, daar achter komen. Maar ook dit weer: van mijn kant uit, hoor. Een ander denkt daar misschien weer anders over.

Vraag: Wat voor nut heeft, dat geesten in hogere sferen kennis vergaren, wanneer zij die niet meer aan andere mensen mede kunnen delen? Wat is het doel van de Rotary, hoe is zij ontstaan en wanneer?

Antwoord: Eigenlijk wel twee tamelijk verschillende vraagjes. Maar wij zullen dan eerst maar beginnen met die Rotary. Een Rotaryclub is oorspronkelijk ontstaan, doordat het aantal mensen met gelijk gerichte interesses beurtelings thuis bij elkaar samenkwamen en daar besprekingen hielden over zowel geestelijke als stoffelijke onderwerpen. Hieruit werd langzaam maar zeker een belangengemeenschap geboren, waarbij men onderling steun verleende, op zowel geestelijk als stoffelijk gebied en gezamenlijk t.o.v. de buitenwereld ook trachtte, waar nodig, steun te verlenen. Ontstaan ongeveer 1870. Duidelijk genoeg?

Nu kun je in een Rotaryclub wel eens iemand hebben, die helemaal geen bestellingen of contracten heeft te geven en die eigenlijk niets weet, waar een van de anderen wat aan heeft. Toch kan zo iemand een gewaardeerd deel zijn van die groep. Waarom? Omdat hij aan degenen, die hem nog net kunnen volgen, soms aanwijzingen geeft, waardoor zij in staat zijn om de onderlinge harmonie beter te handhaven. Nu zou je zeggen: wat heeft het voor nut, dat een geest in hogere sferen nog kennis vergaart? In de eerste plaats wil die geest zelf graag vooruit komen, dus voor zichzelf.

In de tweede plaats kan deze geest haar kennis weliswaar niet aan de mens mededelen, maar daarvoor wel weer aan degenen, die in staat zijn om haar kennis en wijsheid te begrijpen. Daaronder zijn er ook, die weer net een graadje lager staan. U moet maar zo denken: wij zijn zo iets als een "Chamber of Commerce"; Handelskamer." Wij vergaren allerhande dingen en helpen u, die leeft, door u aan te geven, hoe je dat het beste en voordeligste kunt doen vanuit geestelijk standpunt. Maar zoals zo'n kamer van koophandel ook weer haar gegevens krijgt van vele instanties, die met het onmiddellijke publiek niet in aanraking komen, omdat zij te gespecialiseerd zijn in hun materie, of te ver gaan daarin, zo nemen wij van boven uit dan weer wat op, wat wij u in aangepaste vorm proberen weer te geven. Dus ook wij, en naar ik hoop daardoor ook weer u, hebben er iets aan, wanneer een geest, die de mensheid niet meer bereiken kan, in de hogere sferen kennis vergaart. Al bereikt zij ons dan niet onmiddellijk, dan toch middels andere krachten. Maar haar kennis en haar bewustzijn, wat voor haar zelf groei betekent en dus het volbrengen van haar levensdoel, betekent voor ons tevens, dat wij de weg kunnen zien daaruit, die wij moeten gaan. Dat kunnen wij dan weer aan u gaan vertellen, begrijpt u? Zo gaat het verder.

Vraag: Werken Rotaryclubs dan ook op geestelijk terrein?

Antwoord: Die werken ook op geestelijk terrein.

Vraag: Maar waarom bestaat een dergelijke club dan uit mensen, die gezegend zijn met aardse goederen? Dat klinkt misschien erg eigenaardig, maar hoeveel aanvragen, denkt u, dat er voor het lidmaatschap zouden worden ingediend, door niet met aardse goederen gezegende, die anders binnen zouden komen? Ballotage?

Antwoord: Omdat op de duur de belangengemeenschapwaarden wel zeer sterk de nadruk hebben gekregen, zodat het ballotagesysteem meer en meer op het stoffelijke en niet alleen op het geestelijke gaat letten. Maar dat is de uitvoering. Dit is het principe: het verlenen van stoffelijke en geestelijke steun. Waarbij ik op mag merken, dat de eerste Rotaryclubs eigenlijk ontstaan zijn als een nevenvorm van de maçonnerie. Zodat eigenlijk de Rotary kan worden gezien als een neventak van het koninklijk werk. Ofschoon in vele plaatsen als bv. in de U.S.A.,

waar zij erg verbreid zijn, deze clubs wel eens meer lijken op handelsrelatieclubs dan op groepen met toch ook een bepaalde geestelijke instelling. Maar het geestelijke doel ligt er nog steeds in.

Vraag: Er is toch wel een heel sterke ballotage?

Antwoord: Vergeet niet, dat wij die bij andere instellingen ook kennen, ofschoon die zuiver geestelijk werken.

Vraag: Dan is er een andere reden voor.

Antwoord: Maar deze reden heeft in het begin ook bij de Rotaryclubs een rol gespeeld. Dat die dingen soms verworden in de handen van de mensen, neem mij niet kwalijk. Er zijn wel loges van de Theosofen en van de Rozenkruisers en de Vrijmetselaars, die als je ze op de keper beschouwt meer theekransjes zijn, waar onderlinge ervaringen worden uitgewisseld en zaken gedaan. Dat dit zo is, mogen wij niet ontkennen. Maar dan mogen wij niet zeggen, dat die instellingen als zodanig alleen maar stoffelijk zijn. Want dan maken wij een fout.

Vraag: Die zijn dan toch wel ver afgeweken.

Antwoord: Dit zou u kunnen zeggen. De nadruk ligt verkeerd. (discussie verder gecoupeerd wegens plaatsgebrek)

Vraag: Mag ik iets vragen? Met welk recht noemt de Katholiek de Maçonnerie "duivelswerk"?

Antwoord: Wanneer dit al gebeurt met hetzelfde recht, waarmede een handelaar zonder begrip van fatsoen zijn concurrent een afzetter en oplichter noemt. De priester, die dit doet, zal dit meestal doen, omdat hij eerlijk er vanuit gaat, dat alleen eigen vorm en eigen geloof goed is. Geloof is geen stukje linnen of zo. Daar gaat heel je leven in zitten. Wanneer er dan iemand komt, die magie bestudeert, zich bezig houdt met Kabbala en werken om het lot van de wereld in een richting te sturen, tegengesteld aan hetgeen de priester op grond van zijn geloof meent van de wereld meent te mogen maken, dan krijg je die dingen.

Reactie: Bekrompen, hè?

Antwoord: Ja, maar is niet haast elk geloof bekrompen, omdat de gelovigen het verschil niet zien tussen wat zij geloven en wat het geloof zelf zegt? Het vreemde is, dat in grondslag tussen het christendom en de Maçonnerie niet zoveel verschil ligt.

Vraag: Dus eigenlijk willen zij hetzelfde?

Antwoord: Juist, maar praat daar maar niet over. Dat komt zo veel voor. Denk nu maar eens aan dat mooie plaatsje, waar iedereen met politieke vakantie heen gaat; Genève. Daar hebben zij kort geleden weer aan een tafel gezeten en tegen elkaar gezegd: "Wij willen vrede". En zij willen ook allen vrede. Maar de één wil niet een vrede, zoals de ander die wil. Dat is de kwestie. Beiden willen vrede, maar alleen op hun eigen manier. Dat is de fout. Het gaat om de vrede, niet of het een Pax Americana, of een Sovjetvrede wordt. Als er maar vrede is. En een vrede, die verantwoord is voor de wereld. Dit zouden zij tot stand kunnen brengen, als zij vergaten, dat zij er zaten als Amerikanen, Russen enz. en daarvoor in de plaats zouden zeggen: wij zitten hier als mensen! Zo is het met geloof al precies hetzelfde. Zij willen God dienen en de mensheid opvoeden tot groter moreel besef, het de mens geestelijk mogelijk maken om tot God te komen. Dat willen wij allemaal. Maar wanneer zij samen komen om zoiets te bespreken, dan zitten zij er over te bekvechten - niet of zij de mensheid de weg naar de hemel zullen openen - maar of Jan nu de sleutel om mag draaien of Piet, zelfs soms in een oecumenische vergadering. Het zijn prestigekwesties. Dan komt men tot onrechtvaardige wederzijdse verwijten.

Vraag: Zijn de grote gebeurtenissen in ons leven vastgesteld, of kunnen wij deze zelf mede bepalen? Ik geloof, dat je, als je naar je innerlijke stem luistert, geen fouten maakt.

Antwoord: Dat zou ook voorbestemming zijn, of kunnen zijn. Wanneer je een innerlijke stem hebt en je luistert daarnaar, kan het ook nog wel voorbestemd zijn, niet? Neen, laten wij het zo zeggen. Het staat vast, dat als je op de wereld komt, je geboren wordt in een bepaald milieu en leeft in een bepaalde tijd. Krachtens deze waarden plus je eigen streven, dat ook reeds van te voren in een zekere richting loopt, zul je een bepaalde reis van toestanden doormaken. Maar of

dit grote punten in je leven zullen zijn, of bijkomstigheden, ligt aan de wijze, waarop jezelf de feiten benadert, interpreteert en beleeft. Dit is je vrije wil.

Dus: Hoe je de nadruk legt in je leven. Dat is de betrekkelijke vrije wil, die een stofmens heeft. Hij kan heel veel waarden veranderen, wanneer hij zijn wijze van interpreteren en beleven verandert. Voorbeeld van onze vriend Henri: als er een auto komt en je loopt te suffen, kom je er onder. Ben je alleen bewust, dan raakt hij je misschien nog net. Ben je handig, dan spring je op tijd terug en heb je niets. In alle drie gevallen is de hoofdtoestand gelijk. Die was onvermijdelijk. Maar door eigen reactie heeft de waarde voor je leven een heel andere betekenis gekregen. Wanneer je terugspringt, ben je alleen maar nijdig, krijg je een wond, dan beklaag je jezelf en foetert op de lui, die zo onvoorzichtig rijden en probeert schadevergoeding te krijgen. Kom je er helemaal onder, dan zijn het waarschijnlijk de nabestaanden, die daar zorgen over hebben. Het kan dus 3 verschillende waarden hebben bv. het kiezen daarvan door eigen reactie is de vrije wil. Aan het feit, dat de toestand zo is en dat je je daarin moet bewegen, doe je niets. Dat staat wel vast.

Vraag: Dus vrije keuze van omstandigheden?

Antwoord: Neen, de omstandigheden zijn er, maar de mens scheidt in de omstandigheden zijn eigen waardering en beleven daarin. De omstandigheden houden al het gebeurde in, behalve je eigen reactie. De wijze, waarop u reageert en de wijze, waarop u later interpreteert, geven aan, wat de omstandigheden voor u betekenen. Duidelijk?

Vraag: Weten, dat de omstandigheden van heden te danken zijn aan vroegere levens, maakt ons daarmee tevreden. Vindt u dat ook?

Antwoord: Nou, eh... Ik zou dit niet graag als een algemene regel stellen. Je hebt mensen, die als zij een spijker in de muur willen slaan, niet op de spijker, maar op hun duim slaan. Dan verwensen zij de spijker en de hamer. Zo zijn er mensen, die, al zou je kunnen bewijzen, dat zij hun beleven van heden danken aan hun leven in een vroegere incarnatie, er erg over zouden klagen, dat zij geen andere incarnatiemogelijkheid hebben gevonden, want 'dit' is toch helemaal niet prettig. Ik zou dus dit maar als een persoonlijk iets willen zien. Ik voor mij kan u wel vertellen, dat ik op het ogenblik met mijn eigen toestand erg tevreden ben.

Vraag: Is de trancetoestand als door een magnetiseur wordt opgewekt, van dezelfde waarde als een toestand, zoals bij dit medium optreedt?

Antwoord: Kán dit zijn. De instelling van het medium en in geval van magnetisch, geïnduceerde trance, ook van de magnetiseur, is mede bepalend voor de wijze, waarop de uittreding geschiedt en de wijze, waarop bezitname voor anderen mogelijk wordt. Wanneer een trancetoestand door een magnetiseur wordt opgewekt zonder meer, dus zonder instellen op hoog geestelijke waarde, dan zou je kunnen zeggen: nu ja... Bij dit medium bv. - ofschoon hij stilletjes er wel eens de draak mee steekt - zou het niet zo erg zijn, omdat hij niet alleen verlangt goed voor de dag te komen, maar ook om goed te doen. Deze instelling is het meest belangrijke. Dit geldt overal. De intensiteit waarmee, is het belangrijkste. De wijze, waarop is van minder belang. Een echt Salomonsoordeel, hè?

Vraag: Is bij crematie verbranding van het stoffelijk overschot pijnlijk voor de overledenen?

Antwoord: Ligt er aan, hoe ver men van de overgang bewust is. Daar denkt er één: Alweer!? Goed. Laten wij er dan maar een jubileum van maken vandaag. Maar laten wij de vraag niet onbelangrijk laten, want die is voor een hoop mensen belangrijk. Wanneer iemand overgaat, en hij is zich bewust van het feit, dat hij dood is, dan maakt het niet zoveel uit, of dat lichaam verbrand wordt, of op een andere manier uit de weg wordt geruimd. Als het u wat uitmaakt, of het huis, waar u allang uitgetrokken bent, nu verbrandt, of in elkaar stort; het is niet belangrijk, want u heeft er niets van waarde in achtergelaten. Maar woont u er nog in, of denkt u, dat u er nog in woont, dan is het een grote ramp. Dus wanneer de geest zich nog gebonden voelt aan het stoflichaam, dan is het werkelijk pijnlijk. Met daar achter aan, dat het o.i. beter is een korte, hevige pijn te hebben, dan een lange buitengewoon verwarrende ervaring van een ontbindend lichaam. De geest wordt o.i. door crematie op zeer pijnlijke wijze, maar zeer vlot van haar

overgang bewust gemaakt en kan dus haar rechten en plichten in de geest gemakkelijker aanvaarden. Maar pijnlijk kan het zijn, dat is wel zeker.

Vraag: Je moet hier de wens uitspreken, dat het zal gebeuren. Ben je je er dan niet van bewust?

Antwoord: Je kunt je er heel goed van bewust zijn, dat je als je dood bent, wordt gecremeerd, maar het is mogelijk, dat je er je niet van bewust bent, dat je dood bent en dus denkt, dat je levend verbrand wordt. Daarin zit de knoop. Niet leuk, maar gauw afgelopen, want je ontdekt al heel gauw, dat alles verbrandt, behalve jij. En dan ga je je toch wel afvragen, of je nu plotseling vuurvast geworden bent, of dat er iets anders aan de hand is. Het helpt je wel je de overgang te realiseren. Maar voor die tijd maak je een benauwd ogenblikje mee. Ben je je bewust van het feit, dat je dood bent, dan maakt het verder heel weinig verschil uit, wat er gebeurt.

Vraag: Wat verstaat men onder astraal lichaam? Uit welke stoffen bestaat dit? Bezit en behoudt elke persoonlijkheid dit lichaam, of verandert dit naargelang de toestand? Het is ons moeilijk ons hiervan een voorstelling te vormen.

Antwoord: Eigenlijk technische vraag. Definieer nu maar eens even, waar het uit bestaat. Ik zeg het het eenvoudigste zo: behalve de vaste materie, die u kent, is er een groot aantal kleine stofdeeltjes in lossere verband, die binnen het lichaam voortdurend werkzaam zijn en daarin bepaalde taken vervullen. Stel je nu voor, dat het lichaam wegvalt. Deze krachten worden bestuurd door het bewustzijn - een groot deel ervan althans. Zolang dat bewustzijn zich in dezelfde zin blijft zien, blijven deze kleine, deeltjes in, binnen het lichaam vroeger aangenomen verhoudingen, zich bewegen en werken. Hierdoor ontstaat dus een etherisch of fijnstoffelijk lichaam, dat ongeveer dezelfde afmetingen en capaciteiten heeft als een menselijk lichaam. Het kan echter alleen reeds door de werking van de wil van vorm veranderen en is bovendien voor het menselijk oog niet, of ternauwernood zichtbaar. Wanneer men verder gaat, komt er een ogenblik, dat wil en bewustzijn de vorm niet meer zien als voor het "IK" noodzakelijk, terwijl de voorstelling van de aarde verzwakt. En daarmee ook de band, waarmee men deze kleinste delen nog samen hield. Dan vervluchtigt dat lichaam langzaam, naargelang de bindende krachten door de wil er in gelegd, en verdwijnt.

Ga je dus verder, dan valt het astraal lichaam dus eigenlijk af, zoals uw eigen stoflichaam. Het astraallichaam is dus ook iets, wat je achter je laat. Wanneer er dan een ander is, die vóór die tijd handig genoeg is om zijn eigen krachten er in te leggen, krijg je iets, wat men een door een demon bezielde schil noemt. Dan kun je er ook nog spoken van krijgen. Als de mensen er heel erg aan geloven, dan gaan hun gedachten als een dwang uit naar dat astrale lichaam en houden het in de oude toestand. Dan blijft zo'n ding voortbestaan, ook al woont er niemand meer in. Dan krijg je die dingen als: met haar hoofd onder haar arm, loopt zij elke avond nog in de gang te rammelen met haar ketenen. Heel vaak iets dergelijks.

Vraag: Is het mogelijk, dat bv. door de atoomkracht iets wordt gevonden, waardoor die geesten voor ons zichtbaar worden?

Antwoord: Theoretisch zou dat kunnen, zelfs zonder de genoemde atoomkracht. Door een verhoging van lichtelektrische en luchtdensiteit. Dan zou er een ruimte te verkrijgen zijn, waarin die verstoffelijking, of het zichtbaar worden, eenvoudiger mogelijk worden. Dit is echter aan bepaalde trillingen onderhevig. Zoals een geest kan leren zich uit te drukken in een veld van bepaalde hoge frequentie, afgesloten van elke invloed van buiten. Daar kan de geest dan toch nog weer varianten in tot stand brengen. Onder ons zijn daar zelfs proeven mee genomen. Of wij echter ooit zover kunnen komen, dat wij daardoor kunnen spreken, is natuurlijk weer een tweede. Ik zou ten aanzien van de vraag zeggen: het is wel mogelijk.

Vraag: Wij voelen aan, dat er een God bestaat, maar wij kunnen het niet bewijzen. Wanneer een mens nu overgegaan is, kan dit dan? God zien van aangezicht tot aangezicht?

Antwoord: Tja, je voelt, dat er een God bestaat, maar vergeet één ding niet: God van aangezicht tot aangezicht vraagt: begrijpen, dat je God ziet. En voor je dat begrip hebt, heb je meestal een langere weg af te leggen, dan een geest heeft volbracht, die pas is overgegaan.

Er zijn geesten, die het bestaan van God kunnen bewijzen. Maar ik moet er bij zeggen, dat die bewijzen zo ver gaan, dat ik mij ongeveer voel als een jongetje van de tweede klas, dat een

berekening van Einstein onder de ogen krijgt. Maar deze geesten bewijzen, dat God bestaat; althans een groot aantal van Zijn eigenschappen en kwaliteiten. Wij nemen dan maar, wat zij zeggen, op gezag aan, omdat wij aanvoelen, dat het zo is. Wij geloven het dus wel, maar in onze sfeer kunnen wij het niet bewijzen.

Vraag: Kunt u iets zeggen over de voeding van de mens? Bevat zij alle bestanddelen, die de mens nodig heeft?

Antwoord: Dat ligt o.a. aan de wijze, waarop de mens zich voedt. Maar zelfs als zou de voeding volmaakt zijn, dan zou u er nog niets aan hebben als er geen lucht was, die niet tot de voeding wordt gerekend. Want eerst door de zuurstof wordt u in staat gesteld om te leven, het stofwisselingsproces plaats te doen vinden. Heeft u dat alles en zou u niet bepaalde krachten hebben van bio-elektrische geaardheid, die u ook uit uw omgeving aanvult, dan zou u nog niets waard zijn, want uw zenuwstelsel zou niet voldoende reageren. Dan zou de hele zaak uit elkaar vallen. Wij kunnen zeggen, dat in doorsnee alles gelijkelijk aanwezig moet zijn, wil de mens leven. Wij kunnen daarbij nog opmerken, dat de wijze, waarop de mens leeft en een gedeelte van de stoffelijke invloeden en impulsen, die in hem bestaan en een deel van zijn mogelijkheden wel degelijk in verband staat met de voeding, die hij gebruikt.

Opmerking: dat er bij de vragen in het eerste onderwerp Drs. Nieuwenhuizen niet werd genoemd.

Antwoord: Niet alles, wat belangrijk was, kon worden genoemd. Er werd slechts een voorbeeld aangehaald. Ik geloof, dat elke mens, die eerlijk streeft en tracht te bereiken, wat hij goed vindt, een groot mens is, al blijkt zijn gehele streven een mislukking.

Laten wij er niet over vechten, of de ene naam belangrijker is dan de andere. Naast de genoemde figuren zijn er anderen, die evenzeer voor een noemen in aanmerking zouden kunnen komen. Het lag zeker niet in de bedoeling een partij te verwaarlozen of te kort te doen. Partijen zijn m.i. niet belangrijk. Het zijn instellingen, die uiting geven aan verlangens en innerlijke toestand van de mens. Zij doen als vele instellingen grote moeite om achter de verlangens van de mensheid aan te lopen in de hoop, dat zij niet te ver achterblijven.

Dat is, meen ik, de feitelijke toestand.

Vraag: Kunt u populair zeggen, wat eigenlijk chakra's zijn?

Antwoord: Populair? De stopcontacten, langs welke de mens geestelijke krachten in zich opneemt en werkzaam maakt en waarlangs hij deze weer af kan geven naar buiten. Populair genoeg?

Vraag: Wat voor belang maakt het uit, of deze met de klok meedraaien, of in tegen-gestelde richting?

Antwoord: Dat ligt er aan, wat voor klok je gebruikt. Over het algemeen kunnen wij zeggen, dat, wanneer de werveling van een chakra van rechts naar links gaat, hierdoor wordt aangegeven, dat kracht uit het "IK" bewust vanuit dit chakra kan worden geuit. Gaat het omgekeerd, dan wordt kracht opgenomen of onbewust afgegeven. In het eerste geval is beheersing aanwezig, in het tweede niet.

Reactie: Dat is juist.

Antwoord: Daar ben ik dan blij mee. Wij gaan het woord overgeven nu aan de laatste spreker. Er wordt hier gevraagd: Is er een citaat aanwezig?

Reactie: Vier.

Antwoord: Een mooie keuze. Ik zou ze dan maar allen noemen, dan heeft niemand het idee, dat hij achteruit wordt gezet bij een ander. En de spreker moet dan zelf maar weten, wat hij er mee doet.

Ik geloof, dat ik nu maar beter de afmars blaas. Dus: het was mij een genoegen hier te zijn. Ik kom nog wel eens terug in de "Vragenrubriek" of anders. Dat het u goed ga.

—0—0—0—0—0—

HET SCHONE WOORD

(op citaat: WIE DENKT, OVERWINT)

Goedenavond.

Ik leef. Mijn gedachten zijn het en ik geef aan het leven en het leven geeft door de gedachten mij krachten en bewustzijn tot bestaan. Zonder denken kan ik mijn weg niet gaan en blijf alleen stil en verlaten in een wereld, die ik zelfs niet meer verwaten, de mijne noemen kan.

Eerst door het denken word ik mens. Eerst door het denken kan de grens van eigen zijn worden bepaald en kan ik aan mijzelf zeggen, waar het slagen het deel was, waar ik heb gefaald, waar het leven waard was om te leven.

Het denken geeft mij het doel van het streven, doel van bewustzijn, altijd weer. Maar denk ik niet, waar blijft het. Dat wat ik ben is dan niet meer. Want het is de gedachte, die mij heeft gegeven de persoonlijkheid, waaruit ik nog besta.

Zo gaat gij in gedachten na de waarden, die in het leven steeds weer naar voren komen keer na keer.

Zoekt gij naar het ware wezen van het leven altijd weer? Zoekt gij uwe God te vinden? Door denken te komen tot een begrip van Zijn bestaan?

Dan kunt gij, juist door al dit denken des levens ware taken aan. Gij kunt het leven zelf verslaan, onsterfelijk door de eeuwen gaan en zeggende: "Ziet, ik ben niet meer leven, maar deel slechts van de Eeuwigheid. Niet meer afgezonderd door tijd, door stof en sfeer, of ander zijn, maar deel van het grote "IK". Al ben ik klein, dan toch bewust van het Grote Weten, waarin mijn wezen rust. Wie denkt, overwint de sferen. Wie denkt, overwint het Al. Wie denkt kan werkelijk bezweren, dat, wat is geweest en wat er komen zal, omdat hij weet door al zijn denken.

Mijn kracht is slechts de Wil des Heren. God regeert. God is met mij. God leidt mij op al mijn wegen. Door wat Hij weet en Hij mij schenkt, is het denken mij gegeven.

Zo denk! Zoek! Denk en overweegt. Tracht heel het leven uit te redeneren! Tracht oorzaken te vinden, voor uw streven, angsten en begeren! Zoek! Denk!

Het leven geeft feiten. Het leven geeft u werkelijkheid. Door deze kunt gij overwinnen in de zware levensstrijd en de werkelijkheid gewinnen: God!

God heeft ons allen eens geschapen. Aan het einde van mijn streven is het doel in Zijn Wezen zachtjes in te slapen en te ontwaken weer als deel der Eeuwigheid.

Ik dank u voor uw aandacht.